

Tiltag vedr. kommunernes økonomi i lyset af COVID-19

26. marts 2020

I Danmark og mange andre lande præges økonomien i øjeblikket af COVID-19. Det stiller krav til, at alle dele af den offentlige og private sektor bidrager til at holde hånden under dansk økonomi og hjælper danske lønmodtagere.

Kommunerne sættes i 2020 fri af det aftalte anlægsloft

Regeringen vil for at understøtte danske virksomheder og arbejdspladser fremrykke anlægsinvesteringer for at understøtte beskæftigelsen. Kommunerne har gode muligheder for at fremrykke renoveringer af bygninger og veje mv.

Regeringen vil på den baggrund ekstraordinært i 2020 sætte kommunerne fri af det aftalte anlægsloft mellem regeringen og KL, som for 2020 udgør 19,1 mia. kr. Det betyder, at kommunerne får fri mulighed for at fremrykke investeringer, som alligevel skulle være udført i de kommende år, så beskæftigelse kan understøttes her og nu.

KL vurderer, at der kan fremrykkes investeringer for op til 2½ mia. kr. Parterne er enige om, at muligheden for at fremrykke investeringer udnyttes til projekter, der kan igangsættes hurtigt og som udgangspunkt afsluttes i 2020. Investeringerne kan medvirke til bl.a. energirenoveringer af den kommunale bygningsmasse og andre tiltag, som kan reducere det kommunale energiforbrug.

Udskydelse af betaling af dækningsafgift af forretningsejendomme

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne har mulighed for at udsætte virksomheders betaling af 2. rate dækningsafgift i 2020 til 2021. Kommunernes forudsatte indtægter for 2. rate af dækningsafgift udgør 1,1 mia. kr.

Regeringen opfordrer kommunerne til at anvende muligheden for at udsætte betalingen for at medvirke til at afhjælpe likviditetsproblemer hos private virksomheder.

Offentligt indkøb skal understøtte virksomhederne

Regeringen og KL er enige om, at det offentlige indkøb skal være med til at understøtte, at virksomhederne – og dermed lønmodtagerne – kommer godt igennem den ekstraordinære økonomiske situation som følge af COVID-19.

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om tiltag der bl.a. skal medvirke til at afhjælpe likviditetsproblemer hos leverandører til det offentlige bl.a. med henblik på at understøtte dansk økonomi og opretholde forsyningssikkerheden.

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne fremrykker betalinger for et beløb på op mod 5 mia. kr. En række kommuner er allerede gået i gang. Kommunerne vil endvidere have fokus på at behandle nye fakturaer hurtigst muligt – lige som statslige institutioner er blevet opfordret til.

Derudover er regeringen, KL og Danske Regioner enige om at give mulighed for, at der til og med 31. oktober 2020 kan dispenseres fra en række bevillingsregler, der har betydning for indkøb i det offentlige.

Dispensationerne vil give mulighed for følgende:

- Forudbetale leverancer frem til 1. juli 2020 med en værdi på højst 1 mio. kr.
- Undlade af gøre misligholdelsesbestemmelser (fx krav om betaling af bod for forsinkelse), gældende over for leverandører til kommunerne, hvis misligholdelsen kan henføres til COVID-19.

I det omfang en kommune vælger at udnytte dispensationerne, vil den enkelte kommune skulle sørge for at administrere ensartet for leverandører til den pågældende kommune, så virksomhederne behandles lige.

Regeringen vil arbejde for at tilvejebringe de nødvendige lovgivningsmæssige rammer.

Tiltagene svarer til de tiltag, som staten har taget og planlægger at tage som offentlig indkøber i forhold til at holde hånden under danske virksomheder, *jf. Aftale om COVID-19-initiativer af 19. marts 2020*. Derved sikres fælles fodslag på det statslige, kommunale og regionale område.

Løbende dialog om driftsudgifterne

Danmark står i en helt ekstraordinær situation. Regeringen følger udviklingen nøje og vil sikre, at der tages de fornødne skridt, og at de nødvendige ressourcer til at finansiere indsatser i 2020 i forhold til COVID-19 er til stede.

Dermed vil regeringen sikre, at ekstraordinære kommunale udgifter til COVID-19-relaterede tiltag ikke fortrænger øvrige udgifter til borgernær velfærd.

Regeringen vil i lyset af situationens helt særlige karakter anvende sin administrative bemyndigelse i budgetlovens § 12 til via bekendtgørelse at undtage COVID-19-relaterede udgifter i 2020 fra udgiftslofterne. I stat, kommuner og regioner vil de tilførte midler således kunne afholdes uden at fortrænge øvrige udgifter.

Regeringen og KL vil være i løbende dialog om kommunernes situation i relation til COVID-19 og udmøntningen af de initiativer, som regeringen og Folketinget iværksætter. Parterne vil drøfte de samlede rammer om kommunernes økonomi i 2020 og 2021 i forbindelse med de kommende økonomiforhandlinger.

Indeværende aftale udgør en delaftale i den løbende dialog om COVID-19 mellem regeringen og KL frem mod en samlet aftale om kommunernes økonomi for 2021.

Finansiering

For at understøtte, at likviditeten ikke er en hindring for igangsætning af anlægsaktiviteter, vil regeringen give kommunerne mulighed for at få dispensation, så den forøgede anlægsaktivitet kan lånefinansieres.

Regeringen og KL er derudover enige om at afsætte en generel lånepulje på 500 mio. kr. med henblik på styrkelsen af likviditeten til vanskeligt stillede kommuner.

En stigende ledighed som følge af COVID-19 kan indebære stigende udgifter til indkomstoverførsler. Det er imidlertid vigtigt for regeringen og KL, at udgifterne hertil ikke fortrænger øvrige driftsudgifter eller reducerer mulighederne for at igangsætte investeringer. Regeringen og KL er på den baggrund enige om at foretage en midtvejsvurdering af overførselsudgifterne i 2020 i forbindelse med økonomiforhandlingerne for 2021.

Endelig er det regeringens intention med en reform af tilskuds- og udligningssystemet at sikre stabilitet om kommunernes finansiering og dermed bedre grundlag for en langsigtet planlægningshorisont.